

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı**

tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Pandemi sürecinde, kayıtlı ve kayıt dışı çalışan bir çok işçinin işten çıkartılmasından dolayı, 7244 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanunu'na Geçici 10. Madde eklenerek iş akdi fesihlerine yasak getirilmiştir. İş Kanunu'nun 25. Maddesinin II numaralı bendindeki "ahlak ve iyi niyete uymayan nedenler" istisna olarak kalmıştır. Türkiye genelinde her sektörden işçiler, Anayasal ve yasal hakları olan, Uluslararası sözleşmelerle onaylanan sendika kurma, sendikaya üye olma, sendikal faaliyet yürütme haklarını kullandıkları için, işveren tarafından Kod- 29 maddesi ile "Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri" nedeni gerekçe gösterilerek işten çıkarılmaktadır. İş yerinde yaşadıkları hak gasplarına ses çıkartan işçilere karşı işverenin sıklıkla başvurduğu Kod-29'a göre işten çıkartılanlar; kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve işsizlik maaşı gibi haklardan faydalanamamaktadır. İşçilerin sicili bozulmakta, yeni iş bulma şansları da engellenmektedir. Kod-29 ile işçi çıkartmada işverenin beyanı yeterli olmaktadır. Haksız işten çıkartma ve hak gasplarına karşı açılan davalar da arabulucu sürecinin ardından yıllarca sürebilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun açıklamasına göre: 2020 yılında 176.662 işçi Kod-29 gerekçe gösterilerek işten çıkartılmıştır. İşverenlerin uzun yıllardır, işçilerin kıdem ve ihbar tazminatı haklarını gasp etmek için başvurdukları bu yöntem, pandemi döneminde uygulanan işten çıkarma yasağını delmek için kötüye kullanılmaktadır.

Sendikalaştıkları ve hak talebinde bulundukları için Kod- 29 ile işten çıkartılan emekçilerin bir örneği de, PTT taşeron işçileridir. PTT'de 14 bin dağıtım işçisi taşeron olarak çalışmaktadır. İşçiler, Anayasal ve demokratik haklarımızı kullanarak, yıllardır yaşadıkları sorunlara çözüm bulmak için 2019 yılında Posta, Telefon ve Telekomünikasyon işçileri Sendikası'nı (PTT-Sen) ve PTT Kargon-Sen sendikasını kurmuşlar ve bazı işyerlerinde Toplu İş Sözleşmesi de imzalamışlardır. Ancak, Ege Bölgesi'nde PTT ihalesini alan Park Konak şirketi bünyesinde çalışan, aralarında sendika yöneticilerinin de olduğu 15 işçi sendikal faaliyette bulundukları için Kod-29 ile Ağustos 2020 tarihinde işten çıkartılmıştır.

PTT taşeron işçilerinin, sendikal faaliyetlere baskıların son bulması ve işçilerin işe iadeleri için başlattıkları direniş, İzmir Posta İşleme Merkezi önünde ve İstanbul Sirkeci PTT Başmüdürlüğü önünde 106 gündür devam etmektedir. Türkiye’de işçiler, sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarmalara karşı etkin bir biçimde korunmamaktadır. Temel hak ve özgürlüklerin en önemlilerinden biri olan sendikalaşmanın engellenmesi Türk Ceza Kanunu’nun 118. maddesine göre suç olmasına karşın Kod-29 ile cezasızlık politikası uygulanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Direnişte olan PTT taşeron işçilerinin, Anayasa ve yasalarla ile tanımlanmış sendikal faaliyetleri nedeniyle Kod-29 ile işten atıldıkları ve 106 gündür direnişte oldukları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- PTT’de taşeron olarak çalışan Park Konak Şirketi işçilerinin Kod 29 ile işten çıkartılması incelenmiş midir? Bu konuda bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapacaktır? İşçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi, haklarının iadesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 3- Sendikalaşma Anayasal bir hak olarak tanımlanmasına karşın iktidarınız sendikalaşmayı suç olarak mı görmektedir? Sendikal hakların kullanılması için yasalarda ve uygulamada düzenlemeler yapacak mısınız?
- 4- Son 5 yılda Kod-29 bahane edilerek işçi çıkartan şirketler hakkında incelemeler yapılmakta mıdır? Haksız şekilde işçileri işten çıkartıldığı tespit edilen işverenler hakkında cezai işlem uygulanmış mıdır?
- 5- Kod 29 ile işten çıkartılan işçilerin açtığı davalara Bakanlığınız müdahil olmakta mıdır?
- 6-Sendikal haklarından yararlanan işçilerin Kod 29 ile işten çıkartıldıkları dikkate alındığında, işverenin, sendikaya üye olma ve sendikal faaliyette bulunma haklarını engelleyici davranışlarda ve uygulamalarda bulunmaması için Bakanlığınızın çalışması olacak mıdır? Bu konuda yasal düzenlemeler yapılacak mıdır?
- 7- Pandemi sürecinde, işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uygun çalışma koşullarının oluşturulmasına yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 8- Sosyal Güvenlik Kurumu’nun 8-4-2021 tarihinde yayınlanan genelgesinde Kod-29’u maddelere ayırarak, ayrı numaralar vereceği açıklanmıştır. İşverenlerin sadece beyan ile işçileri işten atmamaları için Kod-29’u tamamen kaldırmayı düşünmüyor musunuz?